

Projekat finansira
Evropska unija

IPAK ← Institucionalna podrška antikorupciji
EU pomaže BiH u borbi protiv korupcije

Lista antikorupcijskih zakona u Bosni i Hercegovini prema nadležnostima upravnih nivoa i njihove međusobne usklađenosti

Autori:

Srđan Blagovčanin, Senior Non-Key Expert,

Bojan Kovačević, Junior Non-Key Expert

Sarajevo, mart-april 2020.

Materijal je nastao u okviru projekta IPA "Support to implementing anti-corruption strategies in Bosnia and Herzegovina" (EuropeAid/139068/DH/SER/BA). Ovaj projekat finansira Evropska unija. Sadržaj ove publikacije je odgovornost autora i konzorcijuma predvođenog ECG Summit i ne odražava stavove Evropske unije.

LISTA ZAKONA U BIH KOJI REGULIŠU OBLAST BORBE PROTIV KORUPCIJE PREMA NADLEŽNOSTIMA UPRAVNIH NIVOVA SA ASPEKTA MEĐUSOBNE USKLAĐENOSTI

Na osnovu izvršene detaljne analize zakonodavno-pravnog okvira za borbu protiv korupcije na svim upravnim nivoima u BiH, dat je uporedni pregled zakonskih propisa koji uređuju borbu protiv korupcije prema upravnim nivoima za svaku oblast. Imajući u vidu karakter podjele nadležnosti prema ustavnoj strukturi BiH, uporedni pregled je dat prema nadležnosti upravnih nivoa da zakonima regulišu pojedine oblasti borbe protiv korupcije. Tamo gdje je prisutna podjela nadležnosti, navedeni su komentari odnosno pojašnjenja s naglaskom na međusobnu usklađenost pravnog okvira na različitim upravnim nivoima.

	BIH	FBiH	RS	BD
Oblast	Antikorupcijsko tijelo			
	Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („SLGL BiH“, broj 103/09 i 58/13)	n/a	n/a	n/a
Komentar	n/a			
Oblast	Krivično zakonodavstvo			
	Krivični zakon BiH ("SLGL BiH", broj 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15 i 35/18)	Krivični zakon FBiH ("SLGL FBiH", broj 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17)	Krivični zakonik RS ("SLGL RS", broj 64/17)	Krivični zakon BD ("SLGL BD BiH", broj 33/13, 47/14, 26/2016, 13/17 i 50/18)
Komentar	U pogledu inkriminacija, krivično zakonodavstvo na svim upravnim nivoima u BiH u velikoj mjeri je usklađeno sa međunarodnim okvirom, a samim tim i međusobno usklađeno.			
Oblast	Krivično procesno zakonodavstvo			
	Zakon o krivičnom postupku BiH	Zakon o krivičnom postupku FBiH	Zakon o krivičnom postupku RS ("SLGL	Zakon o krivičnom postupku BD

	BIH	FBiH	RS	BD
	("SLGL BiH", broj 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 29/07, 53/07, 58/08, 12/09, 16/09, 53/09, 93/09, 72/13 i 65/18)	("SLGL FBiH", broj 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10 i 8/13)	RS", broj 53/12, 91/17 i 66/18)	("SLGL BD BiH", broj 34/13 i 27/14)
Komentar	Postoji potreba za međusobnim usklađivanjem zakona, posebno u svjetlu Odluke Ustavnog suda BiH iz 2017. ¹ Ovom odlukom su pojedine odredbe ZKP BiH proglašene neustavnim, što je izmjenama ZKP BiH u najvećoj mjeri otklonjeno, ali je potrebno pristupiti usklađivanju u zakonima na drugim nivoima. ² Dalje, potrebe za doradom zakonskog okvira tiču se potrebe rješavanja pitanja sukoba nadležnosti, kao i rješavanje pitanja tzv. „proširene nadležnosti“, na šta je pažnju svojim odlukama skretao i Ustavni sud BiH ³ . Ovo pitanje uključuje razmatranje i eventualne izmjene drugih zakona (Zakona o Sudu BiH).			
Oblast	Integritet javnih službenika			
	Zakon o državnoj službi u institucijama BiH („SLG BiH“, broj 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17)	Zakon o državnoj službi u FBiH („SLGL FBiH“, broj 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 77/06, 34/10, 45/10, 4/12, 99/15 i 9/17)	Zakon državnim službenicima („SLGL RS“, broj 118/2008, 117/11, 37/12 i 57/16)	Zakon o državnoj službi u organima javne uprave BD BiH („SLGL BD BiH“, broj 9/14, 4/15, 17/15, 37/15, 48/16, 9/17, 50/18, 8/19, 14/19 i 15/19)
Komentar	Iako je domaći regulatorni okvir u ovoj oblasti tek u manjoj mjeri usklađen sa međunarodnim, može se reći da su domaći propisi o državnoj službi na svim upravnim nivoima u BiH, međusobno usklađeni, najviše zahvaljujući višegodišnjim naporima u segmentu reforme javne uprave. Ovo može predstavljati olakšavajuću okolnost prilikom usaglašavanja sa međunarodnim okvirom, kroz izradu jedinstvenog paketa			

¹Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Odluka od 1. juna 2017. godine, predmet br. U 5/16, paragrafi 40-42, dostupno na http://www.ustavnisud.ba/dokumenti/_bs/U-5-16-1076865.pdf

²Određbe koje su proglašene neustavnim odnosile su se na: postupak davanja imuniteta svjedoku; obim i vrstu krivičnih djela za koja se tokom istrage mogu koristiti posebne istražne radnje; dozvoljeno trajanje ovih mjera; vremenski okvir za okončanje istrage i vremenski okvir za podnošenje optužnice sudiji za prethodno saslušanje.

³Vidjeti Ustavni sud BiH, U 16/08, 28. mart 2009. godine, paragrafi 42-43.

	BIH	FBiH	RS	BD
	<p>preporuka koji je primjenjiv za sve upravne nivoe.</p> <p>Presudom ustavnog suda FBiH, broj U-27/09 od 22.02.2011. godine⁴ osporeno je pravo FBiH da svojim aktima samostalno uređuje radnopravni status državnih službenika u drugim organima vlasti, odnosno da se, kada je u pitanju status državnih službenika, radi o podijeljenoj nadležnosti FBiH i kantona. Kao posljedica ovakve presude, šest kantona⁵ je usvojilo posebne zakone o državnim službenicima, dok su četiri kantona odlučila da primjenjuju federalni zakon.</p> <p>Analizom kantonalnih zakona utvrđeno je da su normativna rješenja u velikoj mjeri ista kao u federalnom zakonu.</p>			
Oblast	Zaštita lica koja prijavljuju korupciju			
	Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u Institucijama BiH („SLG BiH“, broj 100/13)	Nema propisa	Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju („SLGL RS“, broj 66/17)	Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju („SLGL BD BiH“, broj 25/18)
Komentar	<p>Postoji znatna razlika između onih upravnih nivoa koji imaju legislativu u pogledu izabranih rješenja u vezi sa modelom zaštite, tako da nivo BiH i BD BiH predviđa administrativni model zaštite, dok je u RS usvojen model sudske zaštite. Jedino zakon u RS sadrži eksplicitne odredbe o internoj zaštiti. Osim značajnije neusklađenosti domaćeg okvira na različitim upravnim nivoima, posebno se ističe nivo FBiH koji uopšte nema usvojen odgovarajući zakon.</p>			
Oblast	Finansiranje političkih aktivnosti			
	Izborni zakon BiH („SLGL BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16) Zakon o finansiranju	n/a	n/a	n/a

⁴ http://www.ustavisudfbih.ba/bs/open_page_nw.php?l=bs&pid=95

⁵ Kanton/županijazapadnohercegovačka, Posavskikanton, Unskosanskikanton, Kanton 10, Kanton Sarajevo iTuzlanskikanton.

	BIH	FBiH	RS	BD
	političkih stranaka („SLGL BiH” broj 95/12, 41/16)			
Komentar	n/a			
Oblast	Slobodan pristup informacijama			
	Zakon o slobodi pristupa informacijama BiH (“SLGL BiH”, broj 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13)	Zakon o slobodi pristupa informacijama u FBiH (“SLGL FBiH”, broj 32/01 i 48/11)	Zakon o slobodi pristupa informacijama RS (“SLGL RS”, broj 20/01).	
Komentar	Propisi o pristupu javnim informacijama na svim nivoima su relativno dobro međusobno usklađeni. Svi zakoni su međusobno slični i u pogledu nedostataka i eventualnih potreba za daljim unapređenjima.			
Oblast	Sprečavanje sukoba interesa			
	Izborni zakon BiH („SLG BiH”, broj 3/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11, 63/11, 18/13, 7/14, 31/16 i 54/17) Zakon o sprečavanju SI u institucijama vlasti BiH („SLG BiH”, 13/02, 14/03, 16/02, 14/03, 12/04, 63/08, 18/12, 87/13 i 41/16)	Zakon o SI u organima vlasti u FBiH („SLGL FBiH”, broj 70/08)	Zakon sprečavanju SI u organima vlasti RS („SLGL RS”, broj 73/08 i 52/14)	Zakon o SI u institucijama BD BiH („SLGL BD BiH”, broj 43/08, 47/08, 3/2015 i 13/19)
Komentar	Oblasti SI karakteriše izražena fragmentiranost pravnog okvira. Jedan dio uređen je Izbornim zakonom BiH, dok je ostatak uređen zakonima o SI koje donose različiti			

	BIH	FBiH	RS	BD
	<p>upravni nivoi. Pored materijalnih preklapanja (npr. obaveza podnošenja prijava imovine različitim organima, u različitim intervalima i sa različitom sadržinom), ovo dovodi i do preklapanja nadležnosti institucija na različitom nivou i do pravne nesigurnosti. Posebno se ističe činjenica da se u FBiH, zbog nedostatka institucionalnog okvira, zakon uopšte ne primjenjuje.</p>			
Oblast	Prevenција pranja novca⁶			
	<p>Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („SLGL BiH“, broj 47/14 i 46/16)</p> <p>Zakon o državnoj agenciji za istrage i zaštitu („SLGL BiH“, broj 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12)</p>	n/a	n/a	n/a
Komentar	<p>Kao što je navedeno u oblastima materijalnog i procesnog krivičnog zakonodavstva, ova oblast je u znatnoj mjeri harmonizovana na različitim upravnim nivoima u BiH. Tome je svakako doprinijelo i usvajanje novog, državnog, Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma.</p>			
Oblast	Oduzimanje nelagalno stečene imovine			
	<p>Krivični zakon BiH („SLG BiH“, broj 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15 i 35/18)</p> <p>Zakon o krivičnom postupku BiH („SLGL BiH“, broj 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05,</p>	<p>Krivični zakon FBiH („SLGL FBiH“, broj 6/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/2014, 46/16 i 75/17)</p> <p>Zakon o krivičnom postupku FBiH („SLGL FBiH“, broj 35/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10,</p>	<p>Krivični zakon RS („SLGL RS“, broj 98/05 i 20/14)</p> <p>Zakon o krivičnom postupku RS („SLGL RS“, broj 3/12, 91/17 u 66/18)</p> <p>Zakon o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnih djela („SLGL RS“,</p>	<p>Krivični zakon BD BiH - Prečišćeni tekst („SLGL BD BiH“, broj 3/13, 47/14, 26/16, 13/17 i 50/20)</p> <p>Zakon o krivičnom postupku BD BiH – Prečišćeni tekst („SLGL BD BiH“, broj 4/13, 27/14 i 3/19)</p> <p>Zakon o oduzimanju</p>

⁶ O materijalnim i procesnim krivičnim pretpostavkama pranja novca, više u posebnim oblastima ovog dokumenta.

	BIH	FBiH	RS	BD
	46/06, 29/07, 53/07, 58/08, 12/09, 16/09, 53/09 93/09, 72/13 и 65/18)	8/13 i 59/14) Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom („SLGL FBiH, broj 71/14)	broj 65/2018)	nezakonito stečene imovine („SLGL BD BiH“, broj 9/16 i 13/19)
Komentar	<p>Postoji veliki stepen harmonizovanosti zakona na sve četiri upravna nivoa, s tim što državni nivo jedini nije usvojio poseban zakon koji bi tretirao samo pitanja oduzimanja nelegalno stečene imovine. Određene razlike u ovim posebnim zakonima ipak su prisutne i to pri definisanju bitnih pojmova kao što su imovina, povezano lice, treće lice, ali i pri definisanju domašaja posebnih zakona koji regulišu oduzimanje imovine (katalog krivičnih djela).</p> <p>Od svih kantona u BiH, jedino je Zapadnohercegovački kanton/županija usvojio poseban zakon, odnosno Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine kaznenim djelom Zapadnohercegovačke županije. Odredbe ovog zakona su gotovo identične odredbama odgovarajućeg zakona FBiH, te se sve što je rečeno za federalni zakon, odnosi i na ovaj zakon.</p>			
Oblast	Revizija javnog sektora			
	Zakon o reviziji institucija BiH („SLG BiH“, broj 12/06)	Zakon o reviziji institucija u FBiH („SLGL FBiH“, broj 22/06)	Zakon o reviziji javnog sektora RS („SLGL RS“, broj 98/05 i 20/14)	Zakon o reviziji javne uprave i institucija BD BiH („SLGL BD BiH“, broj 940/08)
Komentar	<p>Ostvarena je gotovo potpuna harmonizacija ove oblasti kada su u pitanju svi aspekti revizije. Prisutna su gotovo identična rješenja u pogledu nezavisnosti i rada VRI i položaja glavnih revizora. Koordinacioni odbor VRI u kojem učestvuju sve VRI u BiH, takođe doprinosi znatnoj harmonizaciji.</p>			
Oblast	Antikorupcioni mehanizmi u javnim nabavkama			
	Zakon o javnim nabavkama BiH („SLGL BiH“, broj 39/14)	n/a	n/a	n/a
Komentar	n/a			